

DOKUMENTACE ZÁVĚREČNÉ PRÁCE

VYSOKÉ UČENÍ TECHNICKÉ V BRNĚ

BRNO UNIVERSITY OF TECHNOLOGY

FAKULTA VÝTVARNÝCH UMĚNÍ

FACULTY OF FINE ARTS

ATELIÉR PERFORMANCE

STUDIO OF PERFORMANCE ART

Klid a mír

Quiet and peace

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

BACHELOR THESIS

AUTOR PRÁCE

AUTHOR

Tomáš Lorenc

VEDOUCÍ PRÁCE

SUPERVISOR

prof. akad. soch. Tomáš Ruller

BRNO 2019

OBSAH:

TEXTOVÁ ČÁST	s. 5 - 6
OBRAZOVÁ ČÁST	s. 7 - 8

TEXTOVÁ ČÁST

Úvod

Ve své práci se zaměřuji na téma hranice mezi davem a z něj vyčleněnými jedinci. Téma zpracovávám vizuálně převážně záznamy nočních zátiší a městských zákoutí, která mě přitahují svou magičností, nebo lidí na okraji společnosti. Toto médium v podobě záznamů na videu či fotografiích doplňuji performativní součásti.

Téma kontrastu mezi lidmi na okraji společnosti a většinovou společností má pro mě osobní rozměr. Cítím, že s takovými lidmi mám nejen mnoho společného, ale rozhodně i oni mají, co vyprávět. Právě na to se snažím ve své práci poukázat.

Performativní součást je komponována jako delegovaná performance, tedy řízená performance, které se sám aktivně neúčastním, nebo nejsem ve středu dění, pouze je zvenku ovlivňuji.

Co se mé performance týče, jedná se o skupinu nahých osob, které jsou spoutány, a mají zakryté oči.

V mém podání má moje neúčast v davu divadelní podtext. Performance řídím z povzdálí, a svoji účast nechávám až na správný moment. Chci tím umocnit dojem slepého davu, který se dá vézt. Dav by neměl znát cokoli, co se týká mé osoby. Dav tvoří 3-více osob, které jsou spoutány lanem a mají tak simulovat obtížnost bezpečného odchodu z davu. Postavy nemají tedy žádné kostýmy a já sám užívám občas jen jeden, je to tzv. nedělní oblečení s černým kloboukem a ptačím perem; sojčím nebo pavím, které vybírám dle nálady.

Druhou součástí mé práce jsou vizuální záznamy různých situací, které ve společném kontextu vyvolávají znepokojivý dojem. Jedná se třeba o světla ve tmě, pohyb větví ve větru, tajemné zvuky nebo o střety s lidmi na okraji společnosti, což jsou různí žebráci, bezdomovci, feťáci. Tyto osudy mě zajímají. Sám se cítím jako oni (hodně času trávím blouděním městem a sledováním okolí). Spousta mých kamarádů skončila podobně. Některé jsem znal celý život a tak vím, že tyto věci se nestanou ze dne na den. Snažím se je stále pochopit a to mě právě přivádí k tomu je chápat jako krásné bytosti. Jako médium mi slouží fotografie a video, někdy mi stačí i samotný zvuk. Záznam ponechávám většinou v syrovém stavu, tak jak vznikl. Zajímá mě autenticita záznamu. Bývá v tom jakési napětí, které bych postprodukcí porušil, ale není to pravidlem. Dá se i říct, že na svět kolem sebe se dívám přes čočku objektivu, ta slouží jako jakési síto, co si k sobě pustit a co nepustit.

Podstata mé performance spočívá zjednodušeně v tom, že se vžívám do různých rolí; jako velký filmový fanoušek na sebe nabalím charakter, který mě zaujal a jím reaguji na dění kolem sebe, což nejlépe funguje na performerských festivalech. Reakce na svou roli dokumentuji; tak vzniká většina mé „práce“.

Stěžejním „dílem“ mé diplomové práce je přesně hodinové video, které vzniklo cestou na performerský festival v Kutné Hoře na podzim roku 2018. Jedná se o záznam muže, který po silnici na krajnici táhne kárku s úhledně poskládaným nákladem. Nejprve jsem tuto situaci vyfotografoval, ale pak jsem se rozhodnul pro krátké video. Sice jsem v té době natáčel videa

jen o délce čtyř minut a třicet tři vteřin, inspirován dílem Johna Cage; čekal jsem, jestli se něco během tak krátké doby stane. V tomto případě jsem ale udělal výjimku a vzniklo hodinové video. S mužem táhnoucím kárku jsem se postupně cestou poznával. Jako by mi ten člověk postupně ukazoval sám sebe; komunikovali jsme spolu a choval se vůči mně přátelsky, což je hlavní moment celé této „odysey“.

Muž se této situaci nebránil, právě naopak.

Několikrát se na mě otočil a informoval, co bude dál. Nakonec jsme přišli k rozbořenému domu, v podstatě v centru města. Kárku odložil, a na kameru mi řekl „Tak a jsme doma“ a vešel do domu.

Já ještě nějakou chvíli točil dům a čekal, co bude dál. Zaklepat mi přišlo trochu riskantní.

V průběhu natáčení jsem byl zvědav, co by se muselo stát, abych filmování přerušil? Během pozdější konfrontace jsem jednomu z místních obyvatel situaci vysvětlil. Tito lidé nás přijímají a je krásné je pochopit a uvidět. Mám pocit, že největší hrdinové jsou ti na okraji.

Detail velmi často určuje co je člověk "zač". Baví mě se převlékat do různých kostýmů a tak je můj zevněšek to první, co mi k těmto lidem otevírá. Vytvořil jsem si takovou uniformu, která odkazuje na široké spektrum subkultur. Chci se i dál zabývat poznáváním lidí a jejich subkultur.

Nemohu říci, že současné umění pozorně sleduji, protože mě tolik nepřitahuje, jsem spíše hodně ovlivněný českým uměním za totality, 60.-80. léty, odkazem Egona Bondyho a kapely Plastic people of the Universe. Přirozeně si kladu otázky, co je totalita, svoboda, jak vypadají a kde jsou jejich hranice. Těmito asociacemi jsem přišel až ke snaze zachycení takových společenských hranic. Politikou se však hlouběji zabývat nechci, byl to pro mě pouze prvotní inspirační impuls.

Dál se chci zabírat lidmi, co to „nemají lehké“ a točit s nimi rozhovory. Chci se o nich dozvědět, co nejvíc. Může to být součástí osobního ponaučení; pokud existují chyby, kterých se mohu vyvarovat, tak ať se poučím u lidí, kteří mají víc zkušeností. Konfrontací a postupným překonáváním strachu z nich, jsem našel vnitřní klid, zjistil jsem, že některé věci, jako by snad mohl být osud, člověk neovlivní. Tváří v tvář marnosti je lepší to co neovlivníme, nechat být. A to přináší klid.

OBRAZOVÁ ČÁST

Bezdomovec s kárkou, fotografie (Kutná Hora 2018)

Já před squatem, (fotografie Kutná Hora 2018)